

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОМУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

№ 109 (3821) | 1957 ч. июнь 2, воскресенье | Өртөө 20 коп.

СПОРТТУҢ ЧАЙГЫ СЕЗОНУ

Спорттун чайгы сезону бистин областа кидин-не агай берген. Районнардың болгаш Кызыл хоорайның аныктырылган апрель, май айларда болгаш фестивалдардың үзүндө күш-култура талазы-биле жарылдаалар база кыл-баа-биле болган. Чык атлетикалык, национал хушунт болгаш күш-културалык өске-да хевирлериниң талазы-биле аңаа болгаш маргылдаалар болза, областтың аныктырылган спортка хей-хей-биле узам хандыгы турарын болгаш оларның спортчу мергежили чыда-ла өзүп турарын көргүсөң.

Областа ам бар «Эржаш», «Буревестник» болгаш «Динамо» деп үч өң-тураның спорт ниятилеринде 9497 күш-културалары 178 күш-култура коллективтери бар. Ол болза, күш-култураларынын саны эртең чыдаан 1650 киди хей болуп турар. Область хемчээли-биле 1956 чылда 13 катап чурттаан маргылдаалар болгаш спартакиадаларга 1466 спортсменнер киришкен. Тыва күш-културалары өсүлү чыдарын дүргүзүндэ бистин федерациянын зоналар талазы-биле чорукчу турар маргылдааларына доктаамал кириш турар апарган.

Бүт бөмбүүнүң талазы-биле хоорайның күбүгү дөң чидиг маргылдаалар Кызылдың бүт бөмбүүнүң командаларынын арасында болгаш хоорайның күбүгүн типогрфия томондун чыдаан алган. Спорттун чайгы сезонунун агеи болур спорт маргылдаалары болгаш күш-културалык өске-даа хемчеглер районнарда база-ла чоруп турар. Бо хүнерде Кызыл хоорайда болуп турар аныктырылган область фестивалына бистин күш-културажу аныктырылган чедикчининг кириш турарлар.

Индиг болза-даа күш-култура болгаш спорт талазы-биле область комитетинин (даргазы эш Горбунов), «Буревестник», «Эржаш» деп эки-тура спорт ниятилеринин оңаа багай ашканды турарынын түндүгүндө бистин областа спорт кончук оожум сайырап, бо херекте улуг четистер барын минир херек.

Маягына суг спортун ап көрөөлдер. Таарымчалык материалдык сууру чок, олче сагын сайыя турарынын жуурунда спорттун бо хевир бисте сайыравайн турар деп чугаалап болур. Кызыл хоорай дүжүгө Улуг-Хемге суг станциянын тулар дугайында ам хей чылдар дүргүзүндө чугаа чоруп турар, а херек кырында бо талазы-биле чүг-даа кылдыммын. Чугаалап ашкы херекте шилчир үе ам чере келбөөн чүгө бө?

Ол ышкаш Сарыг-Сепке, Шагаан-Арыкта, Чаа-Халге, Тоора-Хемге суг станцияларын, хеме станцияларын чүгө тургузуп бол-базы? Хамы ужу спортчу орг-анизацияларын, комсомол, проф-союзлар организациаларынын болгаш чер-чер Советтеринин талазында ундитизин, шуугуру кызымз болгаш организациа улуг ашкы херек. Индиг станциялар хамаан чок онд кула улуг болгаш нарыя туугуларын улусчу аргалар-биле кыска хуусаларда шынарыг кылдыр туткаш, ашкылаа кириш турарынын чижестери бистин чуртта дыка хей болгай. Ол агайын чорукту, мурнакчы болгаш улуг ашкыгын арганы маңаа база кыл-баа-биле ашкылаа херек. Мычан-гаш бистин областа мергежилдиг өштүкчилерин, хемчилерин болгаш

бедик черлерден сугже халымы күш-култураларын белеккен ап, спорттун ол хевирин сайырадырын илгит бүтү аргалары бисте черле бар.

Бисте бир код четпес чүгө болза, күш-културалары доктаамал кыл-рынга, спорт талазы-биле маргылдааларын бедик деңгелег арттиреринге материал-техниктик базаларын, стадионнарын, спорт шалды-рының чок болуп турары болгаш бар шалды сайыратымайн, чаа-гайжыды кылдырмайын, белекче-тинмейн турарында. Таңды район-нуң Хову-Асынын бүдүргө чери-нде дыка хей аныктар ашкылап, чурттап турар, а мында күш-кул-тура ашкы оларын ортузунда чок. Мында комсомол организациаларын секретары эш Тынты-оол ол ду-гайында, ылаңгыя спорттун чайгы сезонунда спорт шалын, оң ма-териал-техниктик суурун белекче-р дугайында чүг-даа кылбайн тур-рар. Индиг чижестерин хейнү көр-гүзүп болур.

Ол ышкаш спортту массалык бол-дур талазы-биле ашкы бисте ды-ка четпес. Кызыл хоорайда ышкылаа, ашкы-чөм комбинаты дөң ышкылаа улуг-улуг бүдүргөлерде болгаш областтың чыдагы волхот-рында, МТС-теринде, совхозтарында күш-културалык кудукку коллек-тивтери тургустумайн турар. Ке-лэр коммунист ниятилерин бүтү талазы-биле сайыраптай, кыды-шыраак кижилерин өстүрүп кижиз-деринге бистин Коммунист пар-тия болгаш Совет чыдаа улуг ки-чөөнгейин салып турар. Оң то-даргай херечин болза, дыка хей күш-култураларын болгаш бистин чуртта күш-култура шим-чөөнгейинин ашкылаачыларын ча-зымны орденнери болгаш медал-дары-биле бо чымы шаңнамы бо-лур.

Бүдүргө алаан организациа болгаш өөредилге черлеринин бүр-зүгө, колхоз, совхоз, МТС бүр-зүгө спорттун кудукку коллектив-тери, спорт шалдыры мааы-ла тур-густунга турарын чедип алыр хе-рек. Спорттун массалык болурун чүгө ышкылаа хандырып, ГГО-нуң болгаш БГГО-нуң нормаларын хей-хей кижилер дужааган тур-рын чедип ап болур бис.

Чылдың кайы-даа үзүндө че-дикчининг чорудуп болур хал шыдаарын ап көрөөлдер. Сөөгү үдө шыдыраа дугайында бистин областа мырнай чүг-даа дынал-бастаан. Күш-култура болгаш спорт талазы-биле область комитет-тинин чанында шыдыраа секция-зын тургускан аттыг болган, а хе-рек кырында оон ашкы чок, шы-дыраа спортун сайырадыр, анык-тарын олче хандыра дугайында канын-даа ашкы чорутайын турар. Шыдыраага анык өскөнн өөред-ринден өгөлөш, оң чер-черге мас-салыг маргылдааларын база өскө-дө хемчеглерин чалын чүгө үргү-чү чорудуп болбазы.

Спорттун чайгы сезонунда хе-ректинг хей аймаа, хереселдерин чер болганга четчир-биле сады-лаар дугайында харысалгалыг со-рулаа областтың садыг организаци-аларынын мурвунда база туруп ту-рар.

Спорттун чайгы сезонун бо чы-мын организациа болгаш бедик деңгелег арттирер спортчу орг-анизациаларын, чер-черлерде ко-мсомол, профсоюз организациа-ларынын амгы үдө өң-не чугула ху-лааларынын бирээи болуп ту-рар.

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы К. Е. Ворошиловтуң Азия чурттарына чораш ээп келгени

Азия чурттарына үр аян-чоруктан май 30-де ээп келген, ССРЭ-ниң Дээди Со-вединиң Президиумунуң Даргазы К. Е. Ворошиловту москвичалар чымы-биле ут-кааннар. Кыдат Улус Республикага, Индонезия Республикага, Вьетнамның Демок-раттыг Республикасына болгаш Моол Арат Республикага ол чораш.

Совет Эвилелиниң күрүне туктары-биле шимжөн Внуково аэродрому байырла-дын шимчиги кире берген турган. Борангыт хун турбузе, аңаа чүс-чүс москвич-лар чымылган. Утукчуларын аразына К. Е. Ворошиловтун кадайы — Е. Д. Воро-шилова база турган.

Эш К. Е. Ворошиловту эштер Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев, Л. Н. Брежнев, Д. Т. Шенников, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, А. Б. Аристов, ССРЭ-ниң Дээди Сове-диниң Президиумунуң Даргазынын ораакчылары М. П. Тарасов биле К. М. Озолиа, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Секретары М. П. Георгиде, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Эвилелиниң Совединиң Даргазы П. П. Лобанов, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Национал Совединиң Даргазынын ораакчызы П. Т. Комаров, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң бажыгунер А. А. Андреев, С. М. Буденный болгаш И. В. Капитонов, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын Бирги ораакчызы болгаш ССРЭ-ниң Бүрүлгөсүнүн Даргазы И. И. Кузьмин, РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы М. А. Янов, ССРЭ-ниң министрлер П. Я. Анто-пов, И. А. Бенедиктов, Ф. Д. Вараксин, А. А. Громыко, П. В. Деметев, Н. П. Ду-доров, Н. А. Дыгай, А. Г. Зверев, В. П. Зотов, И. Г. Кабанов, В. Д. Калмыков, М. Д. Ковригина, Е. Ф. Кожевников, Л. Р. Корниенко, А. К. Кортунов, А. И. Костюков, А. Н. Косыгин, В. А. Бученко, В. В. Маджаров, Н. А. Михайлов, Г. М. Орлов, Д. В. Павлов, К. Д. Петухов, Н. И. Строганов, С. М. Тихомиров, Д. Ф. Устинов, М. В. Хрущев, ССРЭ-ниң Дээди Сувунун Даргазы А. Ф. Горкин, ССРЭ-ниң Чингине про-курору Р. А. Руденко, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң күш-ажылдык болгаш ашкы төдөвириниң айткысалгалыг ашкылаачылары Бүрүе Комитетиниң Даргазы А. П. Волков, армия генералы И. А. Серов, ССРЭ-ниң Даштык херектер минис-триниң ораакчылары В. В. Кузнецов биле Н. С. Патоличев, ужу-чүлүг кол мар-шалы П. Ф. Жигарев, ужу-чүлүг маршалы К. А. Бершинин, ССЭ-ниң хы-рысалгалыг удурутчуу Н. Г. Пальгунов, «Известия» солунуң кол редактору К. А. Губин, ВОКС-тың баштаар чериниң даргазы Н. В. Попов, Моссветтин күс-комитетиниң даргазы Н. И. Бобровников, ССРЭ-ниң ДХМ-ниң кидилер эрлекчилери И. Ф. Бурдюков, Б. М. Волков, Ф. Ф. Молочков, ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң канцеляриянын начальнигиниң ораакчызы В. Г. Высотин, Москва хоорайнын комитетиниң генерал-майор И. С. Колесников, ССРЭ-ниң Дээди Со-вединиң Президиумунуң харысалгалыг ашкылаачылары утууп алганнар.

Утукчуларын аразына ССРЭ-де дипломаттыг төдө черлериниң баштык-нары, ачин черлериниң ашкылаачылары, а ол ышкаш совет болгаш даштык жу-риликтер турган.

16 шак 30 минута турда агаар карабы «ТУ—104» чайгы шалге ээп хо-нушкан. Аэродромга чымылганнар К. Е. Ворошиловту чангыс аай димиттиг алыр чакташкыннары-биле уткааннар. Совет чыдаатын болгаш Коммунист партиянын удурутчулары К. Е. Ворошилова чүрөткө ханзындыан байыр чедирип турганнар.

Аян-чорукка эш К. Е. Ворошиловту үдөп чораш ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазынын ораакчызы болгаш Узбек ССР-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы Ш. Р. Рашидов, ССРЭ-ниң Дээди өөредилге министри В. П. Елентин, ССРЭ-ниң Даштык херектер министриниң ораакчызы Н. Т. Федоренко олар база К. Е. Ворошилов-биле калы Москвада ээп келгенер.

Моол Арат Республиканың ССРЭ-де Оңаа болгаш Бүрүн өргөдиг Элчини С. Ба-та база Москвада ээп келген.

Көдээ ажал-агый ажалдакчыларынын Ленинградка болган чөвүлел хуралына эш Н. С. Хрущевтуң чугаазын брошюра кылдыр үндүргени

«Чоннун кижжи бүрүзүгө онааштыр айт, саржаг болгаш сүт бүдүрер талазы-биле Американың Каттышкан Штаттары чоок-ку чылдарда чедер» деп брошюраны — ху-рунениң политистиг ном үндүрер чур-парлап үндүргөн. РСФСР-ниң Соңгу-Ба-рынын талакы областтарынын болгаш авто-

номнуг республикаларынын көдээ ажал-агый ажалдакчыларынын Ленинград хоорайга болган чөвүлел хуралына эш Н. С. Хрущевтуң 1957 чылдың май 22-де чугаалаан чугаазы мында кирген. Брошюраны массалыг тираж-биле үн-дүргөн.

Узбекистанда тараа ажаап алышкыны

ТАШКЕНТ. (СЭТА). Узбекистанда тараа ажаап алышкыны эгелзген. Час кандашкынын болган болза-даа, эрте хуусаларда тары-тыгган суггарылаа чок шалдырден күзүп

чажып тарымы арбайны 14—15 центнер-ни бастырып ап турар. Кызылгашты ара-лап ажаап алышымы эгелзген.

ХРОНИКА

ССРЭ-ниң Дээди Совединиң Президи-умун Чарлымы-биле ССРЭ-ниң Көдээ ажал-агый министрствозун болгаш ССРЭ-ниң Совхозтар министрствозун эвиле-лери республиканың чангыс министрствозу—

ССРЭ-ниң Көдээ ажал-агый министрствозу кылдыр каттыштырган.

ССРЭ-ниң Көдээ ажал-агый министр-ниге эш Владимир Владимирович Машеви-ни томулзаан.

Школада баштайгы экзаменнер

Кызылдың № 2 ортук школасында доозарынын болгаш шалчыриниң экза-меннери эгелзген. Майын 30, Эртеңиниң 8 шак 30 ми-нута. Школяны күш-култура шалуге доозарынын болгаш шалчыриниң экза-меннери дужаар өөреникчилерин шугум чыскалы болган. Аңаа школянын дире-ктору А. Федченко болуңу чугаазына Совет чыдаатын, Коммунист партиянын анык салгакчылар дугайында улуг сагыш салышкынын демдегелешкан, экзаменнерин чүгө 4—5 демдектиг кыл-дыр дужаарын оларга күзөөн.

Бо чымын бышкан билигин аттестад-ынын экзаменин дужаарына онгу класкылардан шугу 64 кижжи кирген. Онгу класкылар Н. Островскийниң «Кап канчап катканым» деп номундан Павел Корчагиниң өвүр-хевирин, А. Фа-деевтиң «Анык гвардия» деп романын-дан партиянык болгаш комсомолдун ролю, Н. Некрасовтун «Русска кым чурттаары экил» деп чогаалынын та-раачылар деп темаларга сочинениелери бижзөөннөр.

Бо темаларга бижитинген сочинени-лерден алгаш көргө, онгу класстарнык өөреникчилери экзаменнер белекениниң үзүндө улуг күженишкенин ашкыла-дын толаргай болуп турар. Илаңгыя онгу класстын өөреникчилеринде А. Килиз, Д. Тинимей, А. Аракчаа, Салчак Төгүс-оол дөң оон-даа өскөлөр чүгө 4—5 демде-ктиг кылдыр бижзөөннөр.

Чедиг класкыларын агабериниң арифметика-биле хыналда ашкылап түндүгүндө (класстын башкымы Эртине) Дига Рима, Т. Сарыг-оол, А. Бөвейлен, В. Хонуп дөң оон-даа өскөлөр чүгө 4,5 демдектинг дужааганнар.

Онгу класкыларын хей кезин ботта-рынын бижзөн сочинениелериниң темаларына утказын шыны-биле илередип, сөс талазы-биле бөдүүн, чечен кылдыр бижип көргүскөннөр.

Илаңгыя 10 «а» класстын өөреникчи-зи А. Килиз А. Фадеевтиң «Анык гвар-дия» деп романындан партиянын ролюн дугайында бижзеш, оң алдарынын дуга-йында мында деп бижзеш: «Бистин чу-турвусче фашист эжелекчилер оор бөү-

Чоннун кижжи бүрүзүгө онааштыр айт, сүт болгаш саржаг бүдүрер талазы-биле АКШ-ты эң чоокку чылдарда чедер бис

РСФСР-ниң Соңгу-Барынын талакы районнарынын көдээ ажал-агый ажал-дакчыларынын чөвүлел хуралына болу-нун чугаазына эш Хрущев чоннун кижжи бүрүзүгө онааштыр айт, саржаг болгаш сүт бүдүрер талазы-биле Американың Каттышкан Штаттарын эң чоокку чыл-дарда чедер болгаш эртер деп күртениң чугула улуг сорулгазын салган. Бистин партияныстын көдүрүп үндүргөн сору-лгазын көдээ ажал-агыйнын ашкы-ишчи-лери илгит-биле чүдүлүтүп турар.

Колхозтар болгаш совхозтар боттары-нын мурвунда алган хулаалаларын өдө көрүп турар дугайында дындакылар чурттуң бүтү бузуннарынан кирип тур-рар. Мал ашкымын продуктуларын бү-дүрерин дыка көвүлелеринге чаа немелде кулазыраары олар тып турарлар. По-стааа областтың көдээ ажал-агыйнын ашкылаачылары бедик хулаалаларын ал-ганнар. Олар көдээ ажал-агыйнын ашкы-лаадыг 100 гектар черлеринге хамаарыш-тыр ээти дигит деңгизинге мынчаар бү-дүрер деп хулаалалар: 1957 чылда 71,2 центнери, 1958 чылда—88,1 цент-нери, 1959 чылда—114,3 центнери, 1960 чылда—150 центнери.

1956 чылдыңга деңгээрге область эт бүдүрери 1960 чылда 3,1 катап, а кол-хозтарга болгаш совхозтарга 4 катап өдөр.

Сүт бүдүрерин өстүрер талазы-биле база бедик хулаалалар ачынган. Бир өвөс эртең чымын ол область 100 гек-тар ашкылаадыр чер бүрүзүгө хамаарыш-тыр 278 центнер сүт ачынган болза, 1957 чылда 332 центнери, а 1960 чылда 381 центнери алырын шийтир-лзөн.

1960 чылда чоннун кижжи бүрүзүгө онааштыр 519 килограмм сүттү, 8,4 ки-лограмм саржагын, 143 килограмм ээти бүдүрерин чедип алыр деп шийтир-лзөн.

Краснодар крайынын Пастуновский районун Буденный аттыг көдээ ажал-агый артелиниң колхозчулары эш Н. С. Хрущевтуң чугаазын илгит-биле деткич чүдүлүтүгөннөр. Колхозчу хову бри-гадаларына болгаш фермаларына хей кижжи киришчилер хуралдар болган.

№ 1 сүт-бараан фермалык малчы-нарынын хуралын ашкылаан, колхоз даргазы В. Д. Огневойнун чугаазыны болза:

— Чоннун кижжи бүрүзүгө онааштыр мал ашкымын продуктуларын бүдүрер талазы-биле Американың Каттышкан Штаттарын эң чоокку чылдарда чедер дугайында Никита Сергеевич Хрущевтуң саныны менч кончук сорул кирип, өөрт-кен. Американың чедер ужурап бис. Ке-лэр чымын бистин колхозчуус айт бүдү-рерин 1956 чылдыңга деңгээрге барык беш катап көвүлел болур. Ол дээрге көдээ ажал-агыйнын ашкылаадыг 100 гектар черинге хамаарыштыр 100 цент-нер айт алыр дээн ол-дур.

Сүтү ашкылаадыг 100 гектар черге хамаарыштыр алгаш, 1958 чылда 260 центнери, а 1960 чылга чедер 400 центнери бээр бис.

Никита Сергеевич шынаа өстөрүн чугаалаан-дыр. Американың Каттышкан Штаттары чедер үе чедип келген, ың-чангаш бистер бөдүүн кижилер, ол со-рулгазын күтүскөдөгү бүтү-ле чүдүлгери кылдыр бис деп саагыч Мария Кравченко чугаалаан. Бо чымын колхозда саар илек бүрүзүндө сүт саадазын ортууаа-биле

2.400 килограмм кылдыр планнаан. Бо-дун хуулда мун килограммын хейнү саа-рын хулаанп тур мен.

— А сенден тудавас мен, Мария Фе-доровна,—деп саагыч Нина Барабанова кыйгырып салган. Илек бүрүзүндө мен база 3.400 килограмм сүттү бээр мен. Халын бүтү ферма үш мун килограмм-дын ажааш асес сүттү бээр ужурап.

Саанчыларын савалян хурал чүгү-дүгүлүп деткеш. Эйт бүдүрерин кезир чымын-на беш катап көвүлел, а сүт бүдүрерин 1960 чылга чедер ийн чар-тык катап көвүлел деп кыйгырыны колхозчулар артелиниң бүтү кезигүне-ринге үндүргөн.

Көдээ ажал-агый ашкылаачыларынын Ленинградка болган чөвүлел хуралынын материалдары-биле Американың кол-хозчулары кичөөнгейлг танымып турар. «Правда» колхозтун даргазы Гали Амра-слановтуң чугаалап турары болза:

Колхозчуларын мурвунда эш Хрущев улут, ыңчалзак черле күтүскөдөгү бо-лур сорулгазын салган. Ол дугайын бис-тин колхозчуустун дуржулгазы база хе-речилеп турар. Эрткен чымын көдээ ажал-агыйнын ашкылаадыг 100 гектар черлер бүрүзүгө хамаарыштыр 45 цент-нер ээти алган бис. Ол дээрге районда ортууаа-биле ап турарынан хей-хур, ың-чангаш ол чугагайны дыка ашкылап а-лур бис.

Ээти болгаш сүттү жүрүгө дужаар талазы-биле чыл онаалганын бо чымын шагда-ла ийн катап ашкы күтүскөн бис.

Мал ашкымын хөжүлөр талазы-биле айткырынын дугайында чоокта чаз бис-тин колхозчууска нинти хурал болган. Бо чымын-на айт бүдүрерин ийн катап өстүрүп, ашкылаадыг чүс гектар чер бү-рүзүндө ээти 100 центнер чедирип, а сүт бүдүрерин 380 центнер чедирип бе-лур деп түндөдү кылган бис. 1960 чыл-да ашкылаадыг чүс гектар чер бүрүзү-ндө 120 центнер ээти болгаш 500 цент-нер сүттү алыр деп шийтирлзөн бис.

Колхоз даргаларынын, партия райком-нарынын секретарларынын болгаш рай-күтүскөмнар даргаларынын көдээ ажал-агыйнын бүтү-ле продуктуларын бүдүр-ерин көвүлелер дугайында область чөвү-лел хуралы Львовка болган. Чоннун ки-жи бүрүзүгө онааштыр айт, саржагын болгаш сүттү бүдүрер талазы-биле эң чоокку чылдарда Американың Каттыш-кан Штаттарын чедер деп салымтан со-рулгазын дүргө-биле күтүскөдөгү талазы-биле хемчеглерин ол чөвүлел хуралын киришчилери чугаалажып көргөннөр.

Эрткен чылдың чакы айлары-биле де-мейлзөгө, сүт саадазын областа ам ийн катап өскөн.

Новгород областын колхозчулары чаа бедиктен хулаалаларын ап турарлар.

Ленинградка болган чөвүлел хуралын киришчилер, Новгород областын Боровиц районун «Буденный» колхозунун даргазы А. Романовтун меделзени болза:

— Эш Хрущевтуң салган сорулгазын бистин колхоз черле күтүскөдөгү шыдаар. Бодуустун аргаларымын декилен көргөш, ашкылаадыг чүс гектар чер бү-рүзүндө ээти болгаш сүттү бүдүрерин 1957 чылда ийден ашкы катап көвүл-ел деп шийтирлзөн бис. Беш чылдын тентчүгүндө ол депнеди кат-даа катап ашкыларын оралдажыр бис.

(СЭТА).

Тараанын үнүжү чаагай

БАРА-ТАЛ. (Телефон-биле). Чаа-Хал районун «Тиндиге» колхозу бо чымын таскы хову ашкымын организациа чорут-кан. Тараа култураларын 1270 гектарга тарып пландан херек кырында 222 ге-ктарын ашкы чашкан. Оң иштинде коз култура кымылаады 805 гектарда та-раан. Хөрүнүгү ашкылап кылганы болгаш чажылаан чорутканы багай асес бол-гын хыналда илереткен.

Колхозчу тараажылар болгаш МТС-тин ында ашкылап турар механизаторлары Октябрьнын алдарыг 40 чыл өмүгдэ, ут-куштур бо чымын гектар бүрүзүндө ор-

тууаа-биле 13 центнерден куду асес та-рааны өстүрүп алырын күзөөннөр. Олар-нын сөзү боттук ашкы херектен карышпас.

Хөрүнүгү чогуур шыгы үнүшке чугула негеделиг. Сугат буталарын чогуур өй-үдө белекчелеринге колхоз боттук хемчег-лери чоруткай. Оң уламындан 380 ге-ктарын чааар мурвунда суггарынын хан-дырган. Баштайгы чаштыганга тараа-ларын үнүжү амгы үдө 15 см бейип белги-лзөн. Хову бригадалынын суггарында зе-волаары чайгы суггарылаанын баштайгы элчөөн чоокку хүнерде эгелзээр деп ту-рар.

Хой кыргызлазы

Улуг-Хем районун Базинин аттыг кө-дээ ажал-агый артелиниң малчынары бо чымын хой кыргызлазын организаци-а чорудар, дүгүт чидирип чок амак-лап алыр дөң белекче ашкымын кала-гымында-даа артык чоруткан. Кыргылда чорудар калжазын туткан, оң шалазын

зу хөмчээлний-биле ханхырар дээш чөг-
агит ээлдес, культурууг сайншалаары хө-
мөгдөл кооперациязынын бүтү ашмылак-
чыларындан негетинип турар.

И. ЛОПСАН,
облпотребсоюзтун даргасынын
оросондун

„Барлык“ совхозта

Моңа мурунда чыдарлар совхозтун девискерин сайырадыр, ону ногаанчылар талаш-биле сатып саздырмай келген.

Совхозтун дирекция чери болгаш партия организациялар совхозтун девискерин сайырадыр, ону ногаанчылар дугайында алаан ажалды чоруткан болгаш моон сонга чорудар деп турар.

Сутурда 60 чазын 200 ажыг мышты тарып олурткан, 8 чурттага бажынарын, контораны херикенер. Машина-трактор септелгенин мастерскаянын девискерин чаап кылган болгаш херимин, хаалганын кылган.

Совхозтун девискеринде олурткан мыштарын, ажалчы, албан-хаакчыларын кодон чанында участоктарын суг-биле хандыр сугтарыга бугамын суурун иштетке кызып кирген. Мыш сугтарыга буга буга алаан ажалды чоруткан суу база ажалгаар.

Суурун чаагайжылдыгында совхозтун ажалчы, албан-хаакчыларын илпейлг ажалдан турар.

М. БИРИ-САНАА.

КОЛХОЗ РЫНОГУНДА

Баа-Хем районун Молютов аттыг болгаш «Тинилге» кезде ажал-агый артылар чер аразы ырак-даа болза, Кызыл хоорайнын колхоз рыногунга кезде ажал-агыйнын ажал-бүрү продукттарын экеп сатып туралар. Бо чылдын өгөшкөдөн бээр ийи колхоз сөзүн мун ажал рубльдин продукттарын хоорайнын чурттакчыларынга саткан.

Бо колхозтарын рынокта ларьетарына кыш дургузунда сат, саржа, сметана, сүт, далаан болгаш өскө-даа продукттар узуктулукта чок кезин турган. Париктерге өстүргөн ногаа аймаан март, апрель айларда база экеп сатып турган.

Колхозтар агы чүе чакып чогуу ажалдарын чорудуп туралар. Бо чугула кампания доостуру биле, Кызыл хоорайнын колхоз рыногунга кезде ажал-агый продукттарын хойу-биле сата бээрлер.

А. ХУРЕН-ОЛ.

Дилги ажалын сайырадыр

Бай-Тайга районун «Мурнакчы» колхозу кара дилги өстүр ажалды 1956 чылдан өгөшкө. Дилги ажалчыны колхозчу Аппылынын тумушала.

1956 чылда колхозтун дилгине өздө чок болган. Чүе кылды болгаш дээр, дилгилерин турар орай-савазы, турар чери таарымча чок болганын тараан дилгилер ооздарын боттары узуктап каапканнар.

Бо чылдын дилгилерин турар черин колхоз төвүндө ырак черде кылган, оларын турар орай-савазы таарымча кылган, дилги бурдунга тускай өрөлдөр кылган. Оларын чыр чепи таарымча турган. Дилгилер ам мыт-шмезон лыч-наваз, оозургалдык байдалда туруп туралар.

Дилги ажалчыны Аппылы оларын ажал-чанын беши биле берген, дилгилер Аппылыга чакчыта бергенер. Бо чылдын 6 дилги төрөк, оларын 30 оолдары уталы бергенер. Колхозта ам 40 ажыг дилги бар.

Х. СЕРЗ.

Областың совет болгаш партия школынын, облпобросовхозтун, горпону, кезде ажал-агый техникумун, септелге заводун, даг экспедициянын төп механиктиг септелге мастерскаянын, №3 школынын коллективтерин болгаш чамык өскө-даа организациялар Кызыл хоорайнын чаагайжылдыгы туугунга, эң ылаңгыя ногаанчылыгында илпейлг кирип туралар.

Хоорайнын ногаанчылыгында сатып сатып турар коллективтер боттарынын девискеринде, аларга хамаарышкан кудумчуларда ажал-бүрү үнүштерин тарып олуртуп, оларын ажалчыны доктама кичөөнөйи салып турар. Оон ангыда хоорайнын партия болгаш совет органдарын хоорайнын ногаанчылыгынын талаш-биле берген далааларын өйшөндө күөшүп туралар.

Ногаанчылыкта ажалын чугулаа көрүп турар организациялар тарып олурткан үнүштерин сугтарыларын, профидивизион ажалдарын үргүчү чорудуп, чыл-чыла немелде тарылганы чорудуп туралар. Мынчанга оларын девискеринде тарып олурткан ажал-бүрү үнүштерин өздүккө дика өй. Чамык коллективтер хоорайда массалык-биле тарып турар үнүштерден ангыда чамык үнүштерин база тарып өстүрүп турар. Мындг коллективтерге совет болгаш партия школынын, №3 школынын, кезде ажал-агый техникумун кирип олур.

Облпобросовхоз, совпартишкола, горпо, кезде ажал-агый техникум, №1 уруг-салы, башкы институту болгаш №2 школа болгаш өскө-даа коллективтер ногаанчылыкта талаш-биле узук ажалдарын кылган. Олар боттарынын девискеринде, хамаарышкан кудумчуларда чыс-чүе чаа үнүштерин тарып олуртканнар, ам чечек тарылганын бетелелди чоруда берген.

Албан организациялардан ангыда хоорайнын бүгү чурттакчылары төрөк хоорайнын чаагайжылдыгы туугунга, ногаанчылыгында узук салымшыктарын кирип туралар. Хоорайнын чурттакчылар боттарынын бажынарын чанында ажал-бүрү үнүштерин олур-

Ада-иелер экзаменнер үзүндө

Школарда өөредилге чылы дооступ турар. Башкыларын болгаш өөреникчилерин күжүшкенин ам үдө экзаменнерин чедишкенин дужазырычте угланган.

Экзаменни чедишкенин дужазырычте өөреникчи бүрүзүнү программа материалын эки шингөдип билеп алганын болгаш каттапашканын системалык-биле өрткенин хамааржыр.

Экзаменнер үзүндө өөреникчилер билеп алган чүдүдерины бажылап, тускай-лаз ажылдар, боданыр чорукка, кичөөн-гейлг болурунга болгаш чүвени угнас болурунга чакчытырар.

Өөреникчилер өөренип өрткөн материалдарын каттапашканы, экзаменнерге ада-не дика узук ролдуг.

Бир өвөс ада-иелер-биле башкыларын кылы ажалдыкылар кошкар болза, өөреникчилер боду туралы-биле чүе шинтирлээр чорукка кирип, Мынчанга ада-иелер-биле башкыларын чакты эй негелдеи чугула негетинип турар.

Чакы үдө уруглар даштыга ойна-саары аажок апар. Чугула экзаменнерге белетенип шаатарын түнел чокка өрттирп, бодунга берге байдалы таарымшытырп болур. Мындг болганда хүч чүрүмү шынтыгы сатыр дугайында ада-иелер негелдеи—экзаменнер үзүндө чугула чүдүдүр бирээ болур.

Областың школынарында ада-иелер-биле башкыларын чакты эй негелдеинин түнелинде хей-хей школылар өөредилге чылын чедишкенин-биле дооступ келген.

Мынганга Улуг-Хем районун Баян-Кода ортумак школыда тураларын чыл бүрдө школыга өөредип, даразынын

кызынче шилчидеринге узук сагышты салып келген хей уругларын ада-иелер бар. Оларын уруглары чүдө чактык клада өвөс, алгы-агы клада өвөс өөренип туралар. Чижээ: Бай-Кара Дооча-нын 3 клада Галазы, 5 клада Веразы, 6 клада Кара-кызы, 8 клада Кола-зы өөренип турар. Ол уруглар чыл бүрдө шилчидерин болгаш доозарын экзаменнерин дужаап, даразынын кызынче шилчип келгенер. Кыргыс Ойду-олду школыда 4 уруг өөренип турар: 2 клада Билчимаа, 3 клада Ошкү-саар, 4 клада Балч-оол, 5 клада Адыгыт, база-ла ол школа Казанцевти 3 клада уругу, 5 клада огу, 7 клада огу, 8 клада огу өөренип турар—бо уруглар 4—5 демдектиг өөренип келген болгаш өөредилге чылын чедишкенин доозалар.

Бий-Хем районун «Кызыл партизан» колхозунун кижигуну О. Удун-Бараа школа кызыл уругларын чыл бүрдө өй доостурп, оларын кижизидиле-ленип узук сагышты салып келген. Ам оон уругларын даразын Зарбевти чеди чыл школында даразынын кызынче шилчип. Оон уруглары Удун-Бараа Пета Кызылдын №2 ортумак школынын бо чылын доозар, ам күрүне экзаменни дужаап турар. Удун-Бараа Лидя Брасов-арский өмчи институтунга шилчидерин экзаменни дужаар.

Бо үстүндө чижетерден алган, көөр-ге, ада-иелер 3—4 уругларын школыга өөредип турган экзаменнерин чедишкенин доостурп келген.

Г. ШАГДЫР.

Арга-ыяшты өрттен намгалаар

Арга-ыяш—бистин Төрөн чуртук-тун байлаа. Бистин чуртук хамааты бүрүз арга-ыяшты үрелишкенин, мынганга өрттен намгалаар хүзөлөгил.

Ам кайда-даа өрт болгу деп чылдык үе берсе, арга-ыяш өртөн берип болурун өй белеп үе болуп турар.

Арга-ыяш иштине өрттү болдурбас талаш, өрт камгалалын чуртук шынтыгы сагыры өртөжөк чугула. Отту кичөөнөй чок, шын өвөс кымырга, арга-ыяш өртөн, оон өрт болу бөзүн практика көргүзүп турар болгай. Арга-ыяш иштине чурттан, ону ажаллап турар чамык кижилерге отту хынамча чок салып, тирткан тапкынын артынын, олаан өжүрбөй ол дээр кааптар болгаш өскө-даа серемчиле чок чорутар тургулаар. Оон түнелинде өрт өөскүп үзүп турар.

Чамык албан черлери, колхозтар, совхозтар болгаш ху-даа ажалдык ий-чактык кижилер шолдерин, ситен көөр черлерин арылап-аштаар соруга-биле өрт өйт-сигенин, чырааларын, хара-

ганнарын өртөткөш, өрт үндүрүп база болур.

Өрт болза, узус ажал-агыйын хожу-деринге, чоңун ажал-кежигит, чаагай амырларынга эки өвөс уруктарын, каража-гогарды чедирер. Мынчанга арга-ыяш иштине чораз кижи бүрүз өрт камгалалын бүгү чуртуктарын кичөөнөй сагыр ужурул. Өрт болганда ону узуткаарында илпейлг кирип, бир өвөс ол өрт өжүртүмөс болза, чоңунга чурттакчылыг черге ме-дөөлөр, азы күш-ажал шылаар бүгү чоңун өрт өжүреринче мобилизастар хер.

Чер болганга хамаан чок одаг кымыл, от салгындан чайлап чорутуу өртөжөк чугула.

Хамаатылар! Арга-ыяшты өрттен камгалалар! Арга-ыяш иштине от салгыра серемчиледип болуулар!

Ю. ЭПШТЕЙН.

Сары-Септиң өрт камгалалын начальниги.

Малдын төлүн менди ап турар

Чоюн-Хемчике районун Жданов аттыг кезде ажал-агый артыларын малчынары малдын чаш төлүн менди өстүрүп дөш демексип турар. Олар баштайгы төрөк 85 инектин 85 бызааларын, 795 хойнун 795 хураганын, 433 өшкүдөн 441 анал-

ны менди доруктуруп турар. Шадаалы, Адыл-кыс, Часпий дөш шымак малчынар малдын чаш төлүн менди өстүрүп талаш-биле эң кымык ажалдан турар.

Х. ОЮУ.

Кызыл хоорайны ногаанчылар дээш

тул туралар. Бо чазын дика хей маш-тарын тарып олурткан. Мыш тарылга-зында ангыда чимистиг үнүштерин өстүрүп туралар бар. Оларын саны үдөн ажал турар. Чижээлэрге, Найырал кудумчузунда №168 бажында чурттан турар А. Бугаков сад ажалын чорудуп келгенден боор дөрт чыл чедип турар. Оон салында чимистиг 200 ажыг ажал-бүрү дөстөр бар. Эрткен чылын ол элөөн хей дүжүттү алоктан, релетканд алган. Оон салында ажал-бүрү кат айжаа өзүп турар.

Албан организация черлери, чурттакчы чоң уруг олуртулганы чорутушкан, чечектер тарылганыга бетелелди ам чорудуп турар. Хоорайнын чаагайжылдыгы туугу конторанын шугу-биле беши кол-кол кудумчуларга, сесерликтерге дика хей ажал-бүрү чечектер олуртуган. Конторанын коллектив чечектер рас-садын бетелелди алган, боттарындан ар-

тыкшылыг чечектерин херелгөн ор-ганизацияларга сазар.

Хоорайнын ногаанчылыгында, эң ылаңгыя бодун девискерин чаагайжылдыгында областың совет болгаш партия школынын коллективинин узук ажалды бодуп турарын демделээр чугула. Коллектив школынын девискеринге үнүш тарылганын үргүчү чорудуп, ажалга-зын эки хандырып келген. Школанын девискеринде, ажал хамаарышкан Ленин кудумчузунун кезинде олурткан үнүштерин эки өстүрүп алган. Немелде тарылганы, профидивизион хемчеглерин чыл-чыла-да чорудуп келген. Үнүштерин өстүреринге кол чүе болза, сугтарыга болур. Школа мын сугтарыгазын мезани-застаан, девискеринге доктамаа ажалдан турар фонтан бар. Тарып олуртаан үнүштерин ажалгазын чорударын шко-ланын директору эш Бротский, директор-нун ажал-агый талаш-биле ораалачкы

Суурларны чаагайжыдар

(Редакцияга чаагаал дилчулары)

Районнар болгаш колхозтар төптерин чаагайжылдыгында дугайында хей сатып чаагайжылдыгы дээр өөреникчилер «Шын» солунун редакциясыга хей-биле бижип туралар.

Чаа-Хал районун Ленин аттыг колхозунун төвү Ак-Туруга 300 ажыг чамык эй хевирин чуртталга бажынара-да култура-амыдралын болгаш бүтүрүлгенин хей тудугдары бар. Мындг болза-даа колхоз төвүндө ногаанчылыгы ажалы чорутушканын турарын М. Мэнзы бижээ. Суурун чаагайжылдыгы дугайында колхоз баштаар черинге колхозчулар са-налдарын кирип келгенер. Колхоз баш-таар чери, оон дарагы эш Федотов ол сагалдарын дөткөп, суурун чаагайжылды талаш-биле амдыла чедир организацияг хемчегтерин алаан. Чаа-Хал суурун чык кызып, суурун суг-биле хандырып ногаанчылар, колхозчуларын кодон чамыктын участоктарын сайырадыр дугайында колхозчуларын колхоз баштаар черинге тургузуп келген айтырын бот-танмайын турарын автор демделеп турар.

Бай-Тайга районун төвү—Төли суур-да чуртталга, култура албан-черлеринин туугунун чыл бүрдө өзүп турарын дем-делгелештээр эш Сайын-Мааызынын шү-гүмчүлөп бижээни болза, Төли сууруда арыг-шевер сатыгытмайын турар. Чок бол-гаш чуула төгөр онгарлар чок болга-зында суур дика ботканын турар. Чурт-такчылар ботку таварышкан черинге төп турунда районун санитар-чымы-дышкын албан черинин ажал-агыйын тайлыбыр ажалын чорутпайн турар. Суурун арыг-шевер тургузуп дугайында Төли сууру Совети, районун кызык кам-галал органы чоңун өртүзүгга тайлыбыр ажалын, организацияг хемчегтерин чоруду-п чугула.

О. Самбуунун Барыш-Хемчике район-дан «Ленин огу» колхозундан бижип ту-рарын болза, колхозтун организация, ажал-агыйын бажынып, колхозчуларын ма-териалдык чаагай байдалында болгаш културалг дөңгөлөгил бөдөөн-биле суурун ногаанчылыг, чаагайжылдыгы чугу-ла. Колхозтун чуртталга бажынары-нын, култура-амыдралын, бүтүрүл-генин туугуларын шилчип куу, чедир кыдымдынын ажалга-да кирген туугу-лар хей. Сууру 150 ажыг чуртталга бажынарынын чүдө 40 ажыг кыры-ла, бажынарын хей беши клововка-лар чок, арыгларын чер чүдө 2 бар болгаш кудумчулар бок-стрө-биле до-дунган.

Улуг-Хем районун Ленин аттыг кезде ажал-агый артыларын, суурун мында школа, амылга болгаш чуртталга бажы-нарын чамыкын арыг-шевер өвөшкө—У. Шарови бижээ. Огороттарын сугта-рып буга суу ботканын, ону аштап арыгдалы талаш-биле колхозта кижизидилгенин пункттууун өртөлөгил Кара-оол тайлыбыр ажалын чорутпайн турар. Ол кымык кудумчу ажалга-зында үнүш. Суурун арыг-шевер тургуза-лазы-биле колхозчуларын ортузунга тайлыбыр ажалын чорудуп, суурун чаа-гайжылды ногаанчылар үнүштерин хей-биле олуртуп тарып дугайында колхоз-чуларын организацияг өй келген.

эш Сунцов боттары удуртуп туралар.

Бызыл хоорайнын Кызыл партизан кудумчузунда кыл партизаннарга тур-гускан тураскаалын девискеринге кам чыл улаштыр үнүштерин тарып олуртуп келген-даа болза, кызыл-даз түнел чок болуп келген. Совет болгаш партия школынын коллективин ол тураскаалын девискерин чаагайжылды кылып, ногаан-чыларын күзөп, хоорайнын партия болгаш совет организацияларын мур-нунга бодун күзөлдөп алектен. СЭБК хоорому болгаш хоорай Совети коллек-тивинин снызын дөткөш, кымыл парти-заннардын ажал-дунга көөрүн бо чылын коллективге бижылган.

Тураскаалын девискерин чаагайжыл-ды кылып, ногаанчылар ажалын чору-дарынын планын, төлөвилдин коллектив кылган, хоорайнын төлөвилде органыга бидили алган. Төлөвилде калалга та-лазы-биле чараш болган. Коллектив боду-нун чыгадып алган паз, төлөвилдин сугтаар ногаанчылыгында өгөлөн.

Коллектив мында хей ажал-бүрү үнүштерин тарып олурткан, чечектер та-рып черлерин кылып, долгандыр шир-лери салган. Тураскаалын дөң чечек-тер олуртурунга таарымша кылган. Чечектер тарымынга бетелелди черлеринде элөөн хей дес шенелерин олуртуп каа. Мында олуртуп тарам үнүштерин хей кеши чадап үнүштер. Ыткал, долаан, хараган база бар. Оон ангыда үргүчү ногаан турар шилчидерин база олурткан Коллектив ажал чечектерин удаас олур-тур.

Кызыл партизаннарга тураскаалын девискеринде олуртуп тарам үнүштерин сугтарыгазын электростанция хандырган. Сугтарыгазын насос күжү-биле хоорай дамчытыр чорудар кылдып тургускан. Олурткан үнүштерин аразында бичил арыктар кэсэн, суг оларын дамчып бү-гү тарылганы сугтар.

Хоорайнын чаагайжылдыгында узук салымшыктарын кылып турар коллек-тивтер ногаанчылыгыга боттарынын дур-гулазын өскө колхозтирге дамчыны, ногаанчылыгы талаш-биле хоорайнын бирги чери дөш демексип чорудары чугу-ла.

А. АЛЕНСЕВ.

Тайваньнын чоңунун патриоттук демисели-биле кыдат улус эң-сеткил каттыштырып турар

ПЕКИН. (СЭТА). Синхуа агентиле-дин дамчытканын сугтаар алгыра, Тай-ваньнын чоңунун патриоттук демисели-биле кыдат улустун эң-сеткил катты-жымшыктын алеридип турар меделелдер-ни Кыдаттың элөөн кам хей-икити ор-ганизациялар парлап үндүртүлгөн.

Кыдат девискер Тайваньнын америк им-периалистер чепсектиг күштеринин дуза-ламчы-биле эжелеп алган болза-даа, ол ортулуктун чоңу оларга чакыртыган, олар кургак черде Кыдаттың өрткөн оруу-биле чорутулар болгаш америк аггросорларын кургак черде Кыдаттан үндүр сымыры-каны-биле бир дөмей, ол америк аггросор-ларын Тайваньдан үндүр сымырлар деп, Профиделлеринин бүгү-кыдат федера-циязы бодунун меделелдинде айтп турар.

Херөөжөннөринин бүгү-кыдат демократ-тыг федерациязынын меделелдинде чуга-лап турары: Тайваньда бистин эр, херөө-жөн бир ада-чурттуларыныс америк им-

периализминин дараалын кезээ-менгези-биле шылдыжын өрттүп шыдаас болгаш кулапчыларга ууур демиселге чайлаш чокка көдүрүп үндөр.

Тайваньда антиамериканын патриот-тук чыскаалдык бирги олуртууга ажал-тар турганнар деп Демократтыг аныктар-нын бүгү-кыдат федерациязынын медел-елдинде айтп турар. Тайваньнын ажал-тарын болгаш Тайваньда бистин бүгү-ле бир ада-чурттуларыныстың чөп-түг демиселин кургак черде Кыдаттын аныктары бистер бүгү-ле күштеринис-биле деткирп өнс деп меделелде чугаалап турар.

Тайваньда бистин бир ада-чурттула-рыныстың АБШ-га ууур патриоттук де-мисели коллоналгиле болгаш америк аг-гроссияга ууур демиселге салымшык бол-уру деп, даштыкыдан эң чактылап кел-ген кыдаттарын бүгү-кыдат катты-жымшыктын меделелдинде чугаалаан.

Тайбейде болушкуннарын АКШ-та канчаар көрүп турары

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Тайваньда анти-американын үнүшүктүг демиселдер-биле холбоштыр Кыдат Улус Республикага ха-маарыштыр америк политикаын адмнга шүгүмчүлөп АКШ-та күштелген. Кыдат Улус Республиканы политика болгаш эконо-мика талаш-биле ажалчыларын чал-ча канайлыгы өзү-чуртунга даянган по-литикаын бутурашкынын кымырларын турар деп чүвени америк парламта херек кырында минип турар.

Ол политикаын келер үеи чок, мын-чанга буурап дүжүмүктө таваркыч чайлаш чок деп «Нью-Йорк геральд три-бун» солунун кайтаракчыны Липинан демделген. Липинаннын өстөрү-биле алгыра, ол политикаын келер болза, БУР-биле салгылажымшыктын шынтыгы кымырларын деткирерче Англияны,

Германияны болгаш Японияны, а ол ыш-кал Барыш Германияны ыдалаар дээр АКШ-тын ораалачкышкынын, база америк корреспонденттерин Кыдатче баарыга хамаарыштыр АКШ-тын таарымча чок туржуу болуп турар.

АБШ-тын өскө-даа чамык солунары БУР-га хамаарыштыр АКШ-тын полити-каын шүгүмчүлөп, Тайваньда болушкун-нар дугайында боданын илергейлеп турар.

Моңа-биле холбоштыр элөөн хей кон-грессменнер Тайваньда америк шериглер-нин санын кымырларын база Чан Бай-шинин ирил-чылдаан өзү-чуртунга дуза-ламчыны дика кымырларын негеп турар. Чамык сенаторлар өскө-даа чурттарда америк шериглерин санын база кымыр-ларын негеп турар.

Япониянын профэвилелдеринин чингине Чөвүлелинин съездизи

ТОКИО. (СЭТА). Япониянын 3,5 мил-лион кижигунерин болуп турар эң узук профэвилел каттыжымшыктын болуп профэвилелдеринин Чингине Чөвүлелинин 8-ки оза съездин майнын 30-де Токио-да ажалтыганын. Ажалчынарын ажалды-рал байдалын ажалды дөш «Чакык шаар халдашкын» дээр демиселге ки-ришкен профэвилел удуртукчуларынга хамаарыштыр өргө-чакырларын шаа-жылаады хемчегтерин алганга ууур демиселин хевирлерин съезд чугаалажып көөр.

Япониянын ажалчыны ангызын оон чаалап алышкынарын кургактадыр-нып каар деп монополист капиталдын ораалачкышкынарынга ууур япон ажал-чы чоңунарын узак сыйып каттыжым-шыктын-биле демиселеринге бо съезд өгө-лө үе болуп ужурут деп, чингине ча-вүлелин даразын съездин ажалын тура меделген.

Съездеги социалист партиянын дара-зын Сузуки чүе чугаалаан. Япон чааа болза ажалчыны ангыта хамаарыштыр шаажылаады хемчегтерин алышкан.

Окинава—АКШ-тын атомнуг базаы

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Ассошиейтед Пресс агентиледин дындаанын сугтаар алгыра, атом орталыкынын «Найк» деп боду башкартынар снарядты алып үндүр

тургузуп япон ортук Окинавага тур-гускан турар деп Каттышкан Штаттар-нын Камгалал министерствоу чарлаан.

Ядролуг чепсектин америк шенелдеринин дугайында Япониянын ДХМ-нин меделели

ТОКИО. (СЭТА). Невада штатта ядролуг чепсектин америк шенелдеринин өгө-лөш-биле холбоштыр Япониянын дашты-кы херектер министерствоуунун медел-ели япон солунарда парлап үндүргөн. Ол шенелдерин холбоштыр япон чааа «комунда» илеридип тур деп меделел-де ылаңгыя чугаалап турар.